

Voer voor scherplijpers

Door Herman Brand

Al roept de Vulkanus op het eerste gezicht associaties op met andere slijppapparaten, zoals die van Henckel, het is een compleet nieuw product.

De Vulkanus bestaat uit een compacte houder met daarin - in X-vorm - twee verend opgehangen diamanten slijpelementen. Hierover een paar maal een mes heen en weer halen volstaat om de botste messen weer scherp te krijgen. Ook is het apparaat geschikt voor het slijpen van gekartelde messen. Er zijn drie uitvoeringen: in roestvrijstaal, in kunststof en een kleintje voor zakmessen. Afhankelijk van de uitvoering variëren de prijzen van 25 tot 90 euro. Het even simpele als effectieve slijpparaat komt van de firma Böker, producent van kwaliteitsmessen uit het Duitse Solingen.

Doordat het apparaat met de hand wordt gebruikt, kunnen messen er niet in 'verbranden' waardoor het snijvlak bros wordt, wat snel gebeurt bij elektrisch aangedreven slijpstenen. Een ander voordeel is dat het apparaat uit één stuk bestaat. En niet uit verschillende onderdeeljes die zoek kunnen raken. Zoals bij de zogeheten 'stoomboot'-slijppapparaten, die zijn opgebouwd uit staafslijpelementen - met verschillende grofheden - die in V-vorm op een houder worden geïnstalleerd.

„Nooit geweten dat mijn scherpe messen zo bot waren“, is de verbaasde reactie van menigeen na een eerste ervaring met de Vulkanus. „De Vulkanus is het enige huishoudelijke apparaat dat ik ken, dat ook werkelijk werkt“, zegt meesterslijper Ger Mol van de firma Moes (tel. 020-66 26 347) in Amsterdam. Als ambachtsman is hij dagelijks achter zijn professionele slijpmachine te vinden. Dat is een apparaat met een lengte van 4 meter met 8 slijp-, ontbraam- en wetschijven. „De Vulkanus is natuurlijk geen vervanging voor deze machine“, zegt hij besmuikt lachend. Mol: „Het apparaat van Böker slijpt niet alleen perfect, maar doet dat ook nog eens onder de juiste slijphoek.“

De juiste slijphoek van messen is belangrijk. Die moet ongeveer 15 graden zijn, als gebruik wordt gemaakt van losse slijp- en wetstenen. Wie met de hand slijpt, moet het lemmet zo over de steen halen alsof daar een dun laagje van wordt afgesneden. Dit gebeurt in één beweging, van kling tot de punt van het mes. Mol: „Hoe minder druk je daarbij uitoefent, des te scherper wordt het mes.“ Snelheid bij het slijpen is niet van belang. Wel dat beide zijden van het mes gelijkmatig over het slijpvlak worden gehaald.

Voor het handmatig slijpen beveelt Mol aan om natuursteen van de firma Müller te gebruiken. „Dat is door en door hetzelfde materiaal. Dit in tegenstelling tot de dure gebonden stenen.“ Daarin zit veel bindmiddel dat níet slijpt. Het gebruik van olie om te slijpen ontraadt hij. „Want dat verdampt niet en houdt daarom het slijpsel vast, daardoor kan de steen dichtslibben.“

Voor het slijpen van messen met de hand kunnen ook Zwilling en Gatco keramische of diamanten aanzetstalen worden gebruikt. Die werken volgens Mol net zo goed als slijpstenen. 'Echte' aanzetstalen daarentegen bestaan uit een staallegering. Aanzetstalen zijn bedoeld voor het weghalen van microscopisch kleine oneffenheden in het snijvlak. Ze verwijderen vrijwel geen materiaal.

De meesterslijper uit Amsterdam weerspreekt de volkswijsheid dat een glad mes snel bot zou worden bij het snijden van brood: „Gladde messen worden sneller bot dan gekartelde messen, dat is waar. En gekartelde messen zijn beter geschikt voor alles dat een harde buiten- en een zachte binnenkant heeft, zoals brood en tomaten. De rest is onzin.“

Ook de stelling dat Japanse messen onder een significant kleinere snijhoek zouden moeten worden geslepen dan Europese messen, doet hij af als een fabel.

„Japanse messen zijn weliswaar meestal dunner dan westerse messen, maar voor de slijphoek maakt dat heel weinig uit.“

Wel huldigt Mol de ogenschijnlijke tegenstrijdigheid dat in het dagelijks gebruik scherpe messen minder gevaarlijk zijn dan botte messen. En daarbij helpt uiteraard de Vulkanus.

Datum: 06-12-2005
Sectie: Economie / Product & Techniek
Pagina: 14
Foto-onderschrift: De Vulkanus met zakmes
Trefwoord: Innovatie en uitvindingen; Instrumenten en apparaten